EDUSKUNTAVAALIT

Yhteiskuntasopimus kirittäisi kilpailukykyä

Yhteiskuntasopimuksessa tärkeintä on kilpailukyvyn lisääminen, sanoo MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** kutsuu puolueiden lisäksi etujärjestöt neuvottelemaan yhteiskuntasopimuksen aikaansaamisesta.

”On oikeastaan aika helppoa määritellä, mitä Suomessa tarvitaan. Kilpailukykyä”, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** sanoo.

Sipilä on kutsunut Marttilan ja muut etujärjestöjen edustajat kuultavakseen keskiviikkona.

Marttilan mielestä sopimuksessa oleellista on, että ensin kartoitetaan osapuolten näkemys ja sen jälkeen niiden valmiudet tilanteen korjaamiseksi.

MTK:n viesti yhteiskuntasopimukseen on, että biotalouden kasvun vaatimiin uudistuksiin pitää ryhtyä.

Erilliset maaseutukysymykset eivät sovellu yhteiskuntasopimukseen vaan niistä neuvotellaan erikseen.

Marttila muistuttaa, että muun muassa Venäjä-pakotteiden vuoksi maatilojen tilanne on erittäin kehno.

”Edellinen hallitus leikkasi maaseudulta enemmän kuin muualta, esimerkiksi tukia vähennettiin sata miljoonaa euroa. Venäjän vuoksi tukea tuli lisää 20 miljoonaa, joten vähennystä kertyi 80 miljoonaa euroa.”

Kunniavelkaa maaseudulle

”Tämä on hallituksen kunniavelkaa maaseudulle, joka nyt pitää hoitaa.”

MTK:n mukaan maa- ja metsätaloudelle tulisi nyt osoittaa tukea, jotta biotalous lähtee pyörimään. ”Nyt tarvitaan kattava vakausohjelma.”

Maatilojen maksuvalmiutta pitää parantaa ja kustannustaakkaa täytyy purkaa. ”Joustavat luotot ovat tarpeen.”

Maatilojen investointien käynnissäpitämiseksi tarvitaan 40 miljoonaa euroa vuodessa eli 160 miljoonaa hallituskaudella. ”Se on varovainen arvio, enemmänkin tarvitaan jos maatiloilla on halukkuutta investoida.”

Lisäksi maatalouden rankkaa byrokratiaa tulee purkaa, esimerkkinä nitraattiasetus. Lisäksi luvituksiin on saatava vauhtia, samoin metsätilojen sukupolvenvaihdoksiin. ”Hitaat sukupolvenvaihdokset ovat Suomen biotaloutta ja samalla kilpailukykyä jarruttava tekijä.”

Työllistämistä tulee helpottaa. ”Maaseudulla on tuhansia yrityksiä, jotka koko ajan pohtivat työntekijän palkkaamista.”

Marttila vaatii aluehallintoa kuntoon, se on mahdollista läänien tai maakuntien avulla. Myös sote pitää ratkaista. Mallia voi katsoa Ruotsista, jossa maakunnat toimivat hyvin.

JOUKO KYYTSÖNEN

Juha Marttila

Yrittäjät: Hallituksella vastuu

”Yhteiskuntasopimusta on hyvä yrittää saada aikaiseksi, mutta suuri haaste on, löytyykö riittävä yhteinen näkemys asiasta”, Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja **Jussi Järventaus** sanoo.

Mikäli näkemystä ei löydy, Järventauksen mukaan hallituksen täytyy pystyä ottamaan vastuu siitä, että kilpailukykyä edistetään. ”**Juha Sipilältä** vaaditaan silloin johtajuutta.”

Järventaus sanoo, että tähän mennessä Suomessa on edetty sen mukaan, että päätöksiä on tehty pienimmän yhteisen nimittäjän mukaan. ”Nykytilanteessa se ei riitä. Kolmikannassa ei ole saatu aikaan kilpailukykyä edistäviä rakenteellisia muutoksia eläkesopua lukuun ottamatta.”

Yrittäjien ykköstavoite on edistää paikallista sopimista, jolla turvattaisiin pienten ja keskisuurten yritysten työpaikkoja ja saataisiin uusia.

”Korostan sanaa sopimus, joka on työntekijän ja -antajan yhteinen näkemys. Suomen kovimmat kilpailijamaat ovat kaikki edenneet tähän suuntaan.”

Järventauksen mukaan Suomessa on 170 000 yhden henkilön yritystä, joista moni palkkaisi apulaisen eli ensimmäisen työntekijän, jos kulut eivät nousisi liian suuriksi

Tämän lisäksi ylipäätään kaikkien työntekijöiden palkkaamista tulisi helpottaa.

JOUKO KYYTSÖNEN

Sipilä: Tuottavuus nousuun ja työllistäminen helpommaksi

Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilän** mukaan yhteiskuntasopimuksessa pitää parantaa Suomen kilpailukykyä.

”Tuottavuuteen tarvitaan hyppy ja työllistämisen kynnystä on madallettava”, Sipilä linjasi maanantaina.

Sipilä käy parhaillaan epävirallisia keskusteluja työmarkkinajärjestöjen kanssa. Maaliskuussa keskustajohtaja sanoi MT:n haastattelussa, että yhteiskuntasopimus pitää saada valmiiksi jo ennen hallituksen muodostamista. Nyt Sipilä asettelee sanojaan varovaisemmin.

”Hallitus- ja yhteiskuntasopimusneuvottelut kulkevat rinta rinnan. En laita niitä mihinkään marssijärjestykseen.”

Jos neuvottelut yhteiskuntasopimuksesta eivät tuota tulosta, pitää se Sipilän mukaan ottaa huomioon uuden hallituksen ohjelmassa.

NIKLAS HOLMBERG

Apollonkadulla on kerrattu Paavo Lipposen kokoamaa yhteiskuntasopimusta

Keskustan puoluetoimistolla Apollonkadulla on MT:n tietojen mukaan luettu tarkkaan entisen pääministerin **Paavo Lipposen** (sd.) muistelmia. Viimeisimmässä teoksessa kerrataan muutamalla sivuilla, kuinka syntyi vuoden 1995 laaja työmarkkinasopimus.

Keskustan ideana on kuitenkin nyt kasata yhteiskuntasopimuksen ympärille myös yrittäjät ja tuottajajärjestö MTK: Kuntaliittoakin kaavaillaan mukaan.

Keskusta haluaisi solmia yhteiskuntasopimuksen mahdollisimman nopeasti, mieluiten ennen alkavia hallitusneuvotteluja.

Päätöksiä tehtiin ripeästi

Mitä teoksessa oikein kerrotaan viimeisimmän yhteiskuntasovun synnystä? Muistelmissaan Lipponen kertoo, kuinka nopeasti asiat etenivät vaalien jälkeen.

Ensin Lipposesta leivottiin hallituksen muodostaja. Hallituspohja selvisi muutamassa päivässä. Jo vaalien jälkeisenä tiistaina 4. huhtikuuta hän esitteli tasavallan presidentille

KARI SALONEN

Hallituksen muodostaja Paavo Lipponen kertoi 4.4.1995 tiedotusvälineille uuden hallituksen pohjasta. Samaan aikaan piilossa valmisteltiin kiireen vilkkaan laajaa yhteiskuntasopua yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Martti Ahtisaarelle johtopäätöksiään hallituskokoonpanosta. Kolmantena arkipäivänä Lipponen kertoi julkisuuteen suunnitelmistaan ja menosäästöistään.

Samana päivänä lähti myös työmarkkinajärjestöjen keskusjärjestöille kolmen kysymyksen kirje, johon Lipponen odotti niiltä yhteistä vastausta.

Yhteiskuntasopimusta pohjustettiin seuraavilla kysymyksillä:

Onko järjestöillä mahdollisuuksia rakentaa vakaata talouskasvua muun muassa tukemalla matalan inflaation tavoitetta? Millaiseen yhteistyöhön työmarkkinajärjestöt ovat valmiita maan talousvaikeuksien voittamiseksi ja työllisyyden tuntuvaksi parantamiseksi? Millaisille tavoitteellisille lähtökohdille seuraava tulokierrokselle pitäisi rakentaa?

Konsensus syntyy

Viiden puolueen sateenkaarihallitukseksi ristitty koalitio käynnisti hallitusneuvottelut hetimiten. Reilu viikko vaaleista hallitusohjelman tiedotustilaisuudessa 10. huhtikuuta kokoontui uusi hallitus.

Smolnan siniseen saliin marssivat myös työmarkkinajohtajat. He antoivat tukensa hallituksen linjalle ja toivat samalla heille ”huomenlahjan”.

Järjestöjen seitsemän kohdan vastauksessa linjattiin työllisyyttä ja taloutta edistäviä toimia ja uudistuksia. Oleellista oli, että järjestöt sitoutuivat yhteistyöhön, mikäli myös maan hallitus on valmis siihen.

Konsensus vuosimallia 1995 oli syntynyt.

Jutun lähteenä on käytetty teosta Paavo Lipponen, Murrosten aika – muistelma 1979–95.

JANNE IMPIÖ

PÄÄTOIMITTAJAN KOMMENTTI

Maakuntien vastaisku pohjustaa porvarihallitusta

Keskusta voitti selkeästi eduskuntavaalit, mutta mielipidemittausten ennakoima jättivoitto jäi haaveeksi. Vauhti hiipui loppusuoralla.

Puheenjohtaja Juha Sipilä sai kuitenkin kiistattoman mandaatin pääministeriksi.

Voi olla parempikin koota hallitusta kohtuu- kuin murskavoiton jälkeen. Muita ei ole nöyryytetty eikä oma väki ylpisty liikaa.

Kokoomus, perussuomalaiset ja SDP pystyivät loppukampanjassa viemään keskustan ääniä taistelussa kakkospaikasta. Keskusta varmisteli ja sen kone hieman hyytyi.

Lisäksi keskustalla petti vanha tuttu: pääkaupunkiseutu. On vaatimaton suoritus, kun hallituksen kompastelun jälkeen hyvällä ehdokaslistalla saa Helsingissä vain yhden paikan.

Porvarihallitus ilmeinen

Kokoomuksen ja perussuomalaisten tulos merkitsee, että porvarihallitus on todennäköinen mutta ei varma. Hallituksen pääpuolueita olisivat keskusta, perussuomalaiset ja kokoomus.

Myös RKP on todennäköinen hallituspuolue. Sitä tarvitaan pohjoismaisen puolustusyhteistyön takuumieheksi. Se vaatii ruotsinkielen taitoa ja suhteita, joista molemmista on paljon pulaa muissa porvaripuolueissa.

Lopullisesti hallituspohja selviää neuvotteluissa. Sipilä arvioi, kenen kanssa raskaita päätöksiä syntyy ja linja pitää. Olennaista on luottamus, jota hän testaa neuvotteluiden aikana.

Sipilä on korostanut hallituksen kollegiaalista luonnetta. Siinä noin tusina ministeriä toimii yhdessä joukkueena eikä normaalitapaan ministeriönsä edustajina. Vaikeita päätöksiä tehdään yhdessä, ja kannetaan niistä yhdessä vastuuta.

Tällainen työtapa edellyttää koko hallituksen vahvaa sisäistä luottamusta. Se ei onnistu, jos ei ole jaettu tilannekuva, toimiva yhteispeli, hyvää tahtoa, vahva keskinäinen arvostus ja lojaliteetti, yhteinen määränpää, kyky kuunnella sekä puhua suoraan – ja sen hyväksyminen, että virheitä tulee, mutta niitä korjataan.

Oppositio auttaisi SDP:tä

SDP, vihreät ja vasemmistoliitto jäävät todennäköisesti oppositioon.

Sosiaalidemokraatteja ajaa oppositioon historiallisen huono vaalitulos ja puolueen vasemman laidan vahvistuminen. SDP:n vasen laita tuskin haluaa porvareiden pönkäksi edistämään yritysten asiaa.

Lisäksi varsinkin SDP:n Antti Rinne profiloitui nykyhallituksessa enemmän riidankylvössä kuin yhteistyössä.

> Vaalitulos on selkeä maakuntien ja maaseudun voitto. Monessa piirissä maaseutuehdokas oli ääniharava.

Oppositiokausi ja sen mahdollistama syvä itsekritiikki voi tehdä hyvää SDP:lle, ja auttaa sen välttämätöntä uudistumista, jotta puolue voi palata vaalivoiton kautta pääministeripuolueeksi. Se voi vaatia myös uutta johtoa.

Vasemmistoliittoa ja vihreitä taas ei tuloksesta huolimatta juuri haluta mukaan viime hallituksen kokemusten vuoksi.

Maalaisliiton perilliset

Vaalitulos on selkeä maakuntien ja maaseudun voitto. Monessa piirissä maaseutuehdokas oli ääniharava.

Lisäksi maalaisliiton perilliset – keskusta ja perussuomalaiset – saivat lähes 40 prosenttia äänistä.

Kummallakin on alkiolainen juuri. Perussuomalaisten edeltäjä SMP erkani 1959 maalaisliitosta, keskustan edeltäjästä, kun Veikko Vennamo lähti riitojen vuoksi. Perussuomalaisissa elää yhä vahva SMP-suuntaus, mutta elää muutakin. Maahanmuuttokriittisyys on vastoin SMP:n evakkoperintöä.

Vaalitulos tarkoittaa, että edellisen hallituksen pääkaupunkiseutua painottava Pisara-politiikka on ohi. Seuraava hallitus ei suosi edeltäjänsä lailla Helsingin seutua, vaan pyrkii määrätietoisesti kehittämään koko maata ja myös maaseutua.

Seuraavan vaalikauden suuri sana on biotalous, johon tuleva pääministeri uskoo vahvasti. Kasvua rakennetaan lujasti biotalouden varaan. Myös yrittäjyys ja sen vahvistaminen nousevat vahvasti esille.

Sipilä sai huomenlahjaksi merkittävän biotalouspäätöksen, kun Metsäliitto eilen tiistaina ilmoitti Äänekosken jätti-investoinnista. Sen päälle koko hallitus voi rakentaa.

MIKAEL PENTIKÄINEN on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

Viljavuustutkimukset kotimaiselta asiantuntijalta!

- nopeasti ja luotettavasti
- tunnetusti edulliset hinnat
- hyödynnä sähköiset palvelumme: tilaus- ja tulospalvelu

SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU LABORATORIO
www.suomenymparistopalvelu.fi

AHMA
www.ahmagroup.com

Suomen Ympäristöpalvelu kuuluu Ahma Ympäristö Oy:öön

Sammonkatu 8, 90570 Oulu Puhelin 044 5885 260

ideaalia

Kivennäiskirmaus

Talven jälkeen vitamiineja ja hivenaineita tarvitsevat niin eläimet kuin isäntäväkikin.
Kivennäiskirmaus tarjoaa uutta puhtia ammuvien kesäkauteen. Vähintään 500 kg kivennäistilauksesta saat kaupan päälle grillivälinesetin (arvo 25 €) avuksi kesän grilliherkkujen loihtimiseen.

Tee tilaus www.a-kauppa.fi tai puhelimella 020 472 7060

Hinnat ovat voimassa 8.4.–15.5.

Vähintään 500 kg kivennäistilauksesta kaupan päälle grillivälinesetti (arvo 25 €) Yksi grillivälinesetti/asiakas

A-Rahoituksella lisää maksuaikaa

Tarvitsetko maksuaikaa?
A-Rahoituksella saat kätevästi joustoa laskujesi maksamiseen. Korko on tällä hetkellä 1,868 %.

AtriaNauta A-Rehu